SMSČR
SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ SMS ČR

WWW.SMSCR.CZ FACEBOOK.COM/SMSCR.CZ ČÍSLO 5/2017

Téma
Starostům často ztěžují práci zákony, které měly pomáhat / str. 2-3

Událost
V čele SMS ČR i nadále zůstává europoslanec Stanislav Polčák / str. 5

Událost
Komunálním politikem roku 2017 je starostka Velké Polomi Ludmila Bubeníková / str. 7

Šrouby se stále utahují, tlak na samosprávy stoupá

Vážení přátelé, milé kolegyně a vážení kolegové,

v závěru letošního roku můžeme mít pocit, že si z nás snad zákonodárci dělají legraci. Jak jinak si vysvětlit fakt, že právě letos přichází jedna špatná zpráva za druhou. Namátkou uvádím hit podzimu, kterým je povinný majetkový striptýz, a to v rámci **novely zákona o střetu zájmů**. Uvedený striptýz se přitom netýká jenom tzv. uvolněných členů zastupitelstev obcí, ale řady i těch tzv. neuvolněných, a to v případě, že vykonávají funkci starosty, místostarosty či člena rady. Majetkové poměry jsou pak přístupné online bez jakékoliv překážky. Prostě a jednoduše se na tento dokument může podívat každý, kdykoli a kdekoli. Třeba s kamarády v restauračním zařízení při projekci dataprojektorem na plátno. Ano, i takové případy jsme zaregistrovali. A pokud by se dotyčné osobě zdálo toto svléknutí málo, je zde pod každým prohlášením kouzelné tlačítko s nápisem „Podat podnět" – to aby se některým lidem lépe psalo udání. Součástí přiznání je také s výjimkou příjmů partnera i společné jmění manželů. O to víc vašeho životního partnera potěší, že něco děláte pro rozvoj místa, kde žijete. Váš partner tak nebude od teď postižen pouze tím, že nejste kvůli práci pro samosprávu skoro doma, ale prostě a jednoduše se bude svlékat společně s vámi. Trpkost trochu vyvolává i fakt, že sněmovna, která novelu zákona o střetu zájmů schválila, jaksi pozapomněla na podobnou povinnost pro tehdejší zákonodárce. Nezapomněla však zajistit znění příslušné právní normy tak, aby za provinění veřejného funkcionáře v podaném prohlášení bylo možné udělit pouze finanční sankci, a to bez alternativy. Také zmatek ve variantách prohlášení nepřidává na radosti povinných subjektů, je však pouze slabým odvarem špatných zpráv týkajících se celého problému. Novela zákona o střetu zájmů dopadá jako morová rána na zastupitelstva jednotlivých obcí. Vyplývá to alespoň z dotazníkového šetření, které naše sdružení uskutečnilo v minulých týdnech. Více jak polovina starostů zvažuje, že v příštím roce nebude obhajovat pozici starosty, přičemž nová povinnost je jedním z hlavních důvodů ukončení funkce starosty (nebo jedním z hlavních důvodů, proč starostové nechtějí kandidovat) či pověstnou poslední kapkou v poháru trpělivosti.

Smysl zákonů se často míjí účinkem.

Ve více jak 40 procentech obcí nastalo nebo nastane ukončení funkce na pozici místostarosty či radního. Řada obcí tak v případě, že zůstanou všechny povinnosti i nadále zachovány, bude mít za necelý rok velký problém se sestavením kandidátních listin. **Současný stav proto považuje naše sdružení za naprosto neúnosný a požaduje po zákonodárcích okamžitou změnu příslušného zákona.**

V kontextu skvělých zpráv s dopadem na obecní samosprávy už trochu zanikl balíček zákonů upravujících pravidla rozpočtové odpovědnosti, který proti vůli Senátu přijala Poslanecká sněmovna již v lednu. V tomto balíčku najdeme mimo jiné i geniální pravidlo omezující hospodaření obce při překročení celkového zadlužení obce nad hranici 60 procent průměru čtyř po sobě jdoucích ročních příjmů. Zajímavým příspěvkem je i zavedení tzv. dluhové brzdy. Dle názoru nejen našeho sdružení se jedná o obrovský zásah do práv samospráv, které územním samosprávným celkům garantuje Ústava ČR. Zde bych chtěl připomenout, že jsme se spolu s dalšími subjekty a především s mnoha senátory podíleli na podání ústavní stížnosti. Věříme proto, že i tento problém bude v brzké době vyřešen.

Novinkou letošního roku rozhodně není zákon 106/1999 Sb., tedy **zákon o svobodném přístupu k informacím.** Novou skutečností však je letošní skok v nárůstu počtu zneužívání uvedeného zákona, ať již kverulanty, komerčními subjekty, studenty při realizaci diplomových prací a v neposlední řadě i klasických prudičů. Průzkum, který jsme během letních prázdnin uskutečnili mezi obcemi, jasně ukazuje, že smysl zákona se zcela minul účinkem. Je proto potřeba hledat řešení, které znemožní využívat tento právní předpis jako zbraň hromadného ničení.

Vážené starostky, vážení starostové, všichni vnímáme neustále utahování pomyslných šroubů. Každý z nás si uvědomuje, jak tlak na samosprávy i na jejich představitele neustále narůstá. Na každém setkání se starosty je slyšet to samé. Současný stav směřuje k likvidaci malých obcí. Nápady na slučování menších samospráv se ostatně opět začaly objevovat i na vrcholné úrovni. Co tedy máme dělat? Především bojovat. Musíme si také uvědomit, že není možné se stále přizpůsobovat. Musíme stále všude připomínat a opakovat, že **počet malých obcí je jedním z největších bohatství, které máme. Musíme usilovat o to, aby pro existenci tohoto bohatství byly vytvořeny rozumné podmínky.** Nemůžeme hledat řešení v násilném a nedobrovolném vytváření nových struktur a organizací. Každou zmínku o slučování obcí či povzdechy o velkém počtu malých samospráv je třeba rázně utnout. Musíme i nadále jasně a hlavně hlasitě upozorňovat na nesmysly, které se na nás shora valí.

Ing. Mgr. Jan Sedláček
místopředseda
SMS ČR

/smscr.cz

Starostům často ztěžují práci zákony, které měly pomáhat

Zákon o svobodném přístupu k informacím, zákon o střetu zájmů či ochrana osobních údajů a problematika GDPR tíží starosty malých, ale i větších obcí.

Kvůli nejasnostem v zákonech se totiž často setkávají s šikanou, jež jim bere čas i sílu na úkor práce, která jejich obci skutečně prospívá. Pomoci jim hodlá Sdružení místních samospráv ČR, které v pátek 27. 10. uspořádalo v Poslanecké sněmovně zasedání pro veřejnou správu.

Přítomní starostové se podělili o zkušenosti, jimiž demonstrovali konkrétní problémy. Například zákon 106 o svobodném přístupu k informacím měl původně sloužit k lepší informovanosti. Starostové jsou však často ze strany občanů a různých institucí doslova „buzerováni“. Dochází ke zneužívání firmami, youtubery, kteří čekají na jakékoliv zakolísání (starostové musejí například reagovat na dotazy o UFO apod.) Tři čtvrtiny dotazů se opakují a útoky na konkrétní osobu úředníka tvoří dokonce cca 10 procent všech dotazů. Zákon často využívají studenti při dotazování v rámci svých diplomových prací. Neblahou zkušenost zaznamenala i starostka obce Karlík. „Stěžovatel podal s odkazem na zákon 106 za rok až osm stížností, vyžádal si všechny účetní doklady, pár dnů před Vánocemi poslal dokonce 24 dotazů. Musela jsem si vzít právníka, kterého jsem si i sama zaplatila, protože pro obec jsou to neuznatelné náklady. Pro malou obec tedy velký problém,“ svěřila se Marie Sommerová.

Pomoc! GDPR

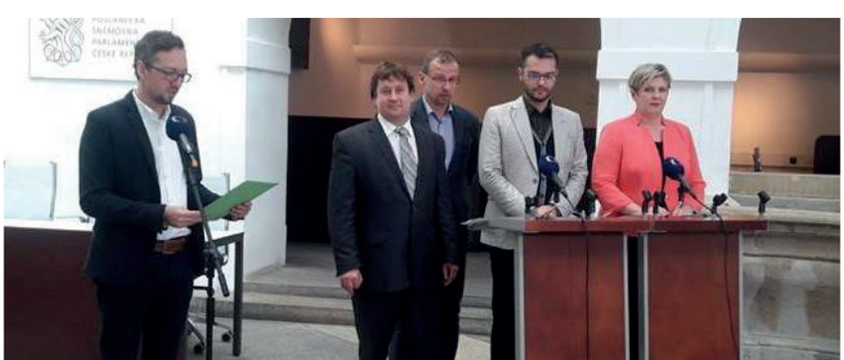
Tématem jednání byla i ochrana osobních údajů. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) vstoupí v účinnost již v květnu příštího roku. Jak se vypořádat s agendou tak, aby nedopadala na malé obce? SMS chce vytvořit metodiku a následně proškolit manažery, kteří budou pro obce pracovat. Přísnější ochrana osobních údajů totiž přinese i vyšší pokuty. Jak splnit pravidla, když metodika ministerstva vnitra je chybná? Tématu se budeme podrobněji věnovat v příštím čísle zpravodaje.

Další bod jednání se týkal zákona o střetu zájmů. Po jednání se uskutečnila tisková konference, kde předseda SMS ČR Stanislav Polčák společně s poslankyní Věrou Kovářovou informovali novináře, že novela zákona vede k odlivu schopných lidí, neboť je nutí odhalit své příjmy a majetek včetně společného jmění manželů. Starostové nyní vyzývají k urychlené změně.

Více o tom pojednává téma zpravodaje.

Obce čelí odlivu svých radních a místostarostů

Novela zákona o střetu zájmů vede v těchto dnech k rezignacím radních, místostarostů a uvolněných členů obecních zastupitelstev, kteří za své funkce berou symbolické odměny. Nutí je odhalit své příjmy a majetek včetně společného jmění manželů. Starostové nyní vyzývají k urychlené změně.

Majetkový striptýz kvůli tisícikoruně? I taková slova padala na jednání pracovní skupiny k majetkovým přiznáním dle zákona o střetu zájmů. Setkání se uskutečnilo v pátek 27. října. „Hodláme prosadit novelu, která tyto nesmyslné povinnosti odstraní,“ sdělil předseda SMS ČR Stanislav Polčák na tiskové konferenci, která se uskutečnila tentýž den.

Sdružení místních samospráv ČR v minulých dnech provedlo rozsáhlé šetření mezi zhruba 600 starosty. 95 procent z nich považuje zveřejňovat kompletní rodinné majetkové poměry k volnému zveřejnění na internetu za hrozbu. „Registrujeme již stovky případů odchodů členů obecních zastupitelstev, zejména místostarostů a radních, kteří pobírají symbolické odměny a jsou nuceni zveřejnit kompletní příjmy i majetky,“ dodává místopředseda SMS ČR Jan Sedláček.

Existuje řada obcí, které si prozatím neuvědomují důsledky. Jiné naopak uvádějí konkrétní případy, kdy přicházejí o kvalitní a schopné lidi ve svých zastupitelstvech a radách. „Měl jsem v radě velmi dobrého manažera, který pracuje pro obec v přepočtu za 50 korun na hodinu. Stejně tak jeden zastupitel, který pracuje jako bankéř. Za to, že dělají charitu pro obec, musí ze svého majetku udělat výkladní skříň. Obce přicházejí o kvalitní kandidáty,“ posteskl si například starosta Dolní Čermné Petr Helekal.

SMS ČR bude iniciovat urychlenou změnu zákona, která bude mít tři základní parametry. „Přiznání se nebude podávat veřejně. Každý kdo jej bude chtít vidět, musí požádat správce přiznání a uvést důvod s tím, že poté se tento formulář dané osobě zveřejní a informuje se ten, jehož přiznání bylo zveřejněno o tom, kdo se na něj tázal,“ sdělil předseda SMS ČR Stanislav Polčák.

Novela zákona o střetu zájmů byla přijata v únoru letošního roku. Majetková přiznání mají starostové, místostarostové, radní a uvolnění zastupitelé odevzdat již ke konci letošního listopadu. Přiznání o příjmech pak mají podat v červnu příštího roku.

Zákon nás svléká do naha, říká starosta Dolní Čermné Petr Helekal

Problémy hlásí například z Dolní Čermné. Starosta a zároveň předseda Dobrovolného svazku obcí Mikroregion Severo-Lanškrounsko Petr Helekal sepsal ve spolupráci se svými kolegy prohlášení, jež adresuje prostřednictvím SMS ČR poslancům i senátorům.

Pane starosto, co vám na novele zákona vadí nejvíc?
Těch věcí je více, ale hlavní problém vidím v tom, že zákon majetkově svléká „do naha" jak uvolněné, tak i neuvolněné funkcionáře. U uvolněných, kteří se politikou živí, ať je to např. poslanec, senátor, starosta, tedy i já, s tím principiálně nemám problém. U neuvolněných to vidím jako velký problém. Jedná se o lidi, kteří svoji funkci vykonávají po odpolednech, večerech a o víkendech na úkor svého volného času a rodiny za minimální odměnu. Jako příklad mohu uvést případ našich radních v Dolní Čermné, kteří funkci vykonávají za cca 1.100 korun čistého měsíčně. V průměru pro obec měsíčně odpracují cca 20-40 hodin. Jejich čistý příjem je tedy cca 55 korun a méně čistého na hodinu. Je jasné, že tito lidé svou funkci nikdy nedělali ani nedělají pro peníze.

Dále je nutné si uvědomit, že v ČR je 6258 samospráv, z toho je cca 77 % samospráv do 1000 obyvatel, do 2000 obyvatel cca dalších 12 % a do 5000 obyvatel cca 7 %, což činí 96 % všech samospráv, pouze zbytek, tedy 4 % samospráv jsou větší města. Fungování malých samospráv je postaveno z velké části právě na práci neuvolněných funkcionářů. Je zaběhlou praxí, že u mnoha měst nad 5000 obyvatel vykonávají funkce radních také neuvolnění funkcionáři. V současné době máme informace z regionů o rezignaci dalších neuvolněných funkcionářů, nehledě k tomu, že hodně jich mluví o tom, že v příštích volbách již kandidovat nebudou. Tuto skutečnost v podstatě potvrzuje i průzkum, který uspořádalo SMS.

Další problém vidím v bezpečnostním riziku. Jak jsem uvedl, zákon svléká „do naha" všechny veřejné funkcionáře. Je zřejmé, že v tomto formátu bude mít registr potenciál fungovat jako přehledná evidence pro zloděje. Jsem přesvědčený o tom, že nahlédnutí by mělo být umožněno všem, ale až po podání jednoduché žádosti. Před vstupem do komunální politiky jsem 16 let pracoval u policie, takže si dovolím tvrdit, že nějakou praxi v tomto oboru mám.

Jaké konkrétní problémy přináší vaší obci?
V současné době mám již oznámenu jednu rezignaci na post radního. Jedná se o člověka, který pracuje na vyšší pozici v bankovnictví. Zákon ho dostal do velice složité situace, neboť ve své pracovní smlouvě má zákaz sdělování svého příjmu třetím osobám. Nyní si musí vybrat. Buď poruší svoji pracovní smlouvu, tedy uvede své příjmy do oznámení o příjmech a tímto bude riskovat problémy ve svém zaměstnání, které ho živí, nebo je neuvede a bude riskovat sankci za nedodržení zákona. Minimálně další radní mi oznámil, že k 30. 11. 2017 zvažuje také rezignaci. Jedná se o manažera firmy, která zaměstnává cca 1700 lidí.

Jak na vaše prohlášení obce, které jste oslovili, reagují? Potvrzují i oni vaši zkušenost?
V současné době řešíme osobní a telefonická jednání. Prohlášení jsme prozatím nerozeslali, toto se připravuje na začátek listopadu 2017. Z regionů máme informace mimo jiné i proto, že manažerka našeho svazku tuto problematiku školí. Prozatím má za sebou semináře v deseti dobrovolných svazcích a reakce jsou všude obdobné. Rozčarování a volání po změně zákona. Bohužel převládá malá informovanost o jeho rozsahu.

Čeho byste nyní rádi dosáhli?
V současné době bychom chtěli dosáhnout hlavně toho, aby se naši zákonodárci k zákonu vrátili se zdravým selským rozumem a provedli alespoň dvě základní změny. V prvé řadě žádáme vyčlenění neuvolněných funkcionářů z působnosti tohoto zákona a dále bychom chtěl prosadit nahlížení na oznámení uvolněného funkcionáře po předchozí žádosti a identifikaci žadatele. Jak jsem již zmínil, nemůžeme neuvolněným funkcionářům dát odměny v řádu stokorun až tisícikorun a požadovat po nich úplně stejné požadavky jako po premiérovi ČR, to je naprosto absurdní.

Jak budete nyní postupovat?
Do současné doby jsem o uvedeném problému komunikoval s některými vrcholnými politiky. Všichni v podstatě reagovali stejně – přislíbili nápravu. Je pravda, že jsem jednání vedl před parlamentními volbami. Jsem zvědav, jaké budou jejich reakce nyní. Na začátku listopadu 2017 rozešleme uvedené prohlášení na obce a dobrovolné svazky. Po shromáždění podpory ho předáme SMS a SMO, tedy organizacím, které hájí zájmy samospráv. S našimi návrhy obeznámíme ještě samostatným dopisem předsedy všech politických stran a hnutí, které se po volbách

dostaly do Poslanecké sněmovny, s vysvětlením našich důvodů.

Jaké předpokládáte dopady zákona v případě, že nedojde k jeho změně?
Vzhledem k tomu, že jsem již na komunální úrovni sestavoval třikrát kandidátní listinu, musím konstatovat, že vždy jsem měl problém sehnat dostatek fundovaných a schopných lidí, kteří mají zkušenosti a v životě něčeho dosáhli. Bylo celkem složité tyto lidi přesvědčit o vstupu do komunální politiky. V Dolní Čermné se nám to v celku dařilo, o čemž svědčí složení naší rady. Je zde zastoupený stavební projektant, manažer firmy, zástupce ředitele gymnázia a vyšší bankovní úředník. Pokud se zákon nezmění a tito lidé z komunální politiky odejdou, již se do ní nikdy nevrátí. Taky proč, pro 1100 korun měsíčně čistého?

Jestliže z komunální politiky „vyženeme" lidi, kteří něco umí, něčeho v životě dosáhli a mají všeobecný rozhled, jednoznačně dojde ke snížení kvality veřejné správy. To, že tyto lidi nejsme schopni zaplatit, je více než zřejmé. Pokud je ovšem k tomu ještě svlékneme „do naha" jistě je nebudeme pro práci v komunální politice motivovat.

Děkuji za rozhovor
Marie Šuláková

Cena naděje pro živý venkov putovala do Polevska. Komisi zaujal kroužek vaření

Cena naděje pro živý venkov putuje do Libereckého kraje obci Polevsko, která si ji převzala v rámci oslav Vesnice roku 2017 v sobotu 7. října v Heřmanově. Ocenění každoročně vyhlašuje SMS ČR za spolkový a společenský život obcí.

Cena naděje pro živý venkov je ocenění, které je každoročně udělováno za živý spolkový a společenský život v obci, a to v rámci soutěže Vesnice roku v Programu obnovy venkova. SMS ČR je garantem ocenění a vítěze odměňuje částkou 100 tisíc Kč. Myšlenka vzniku tohoto ocenění má kořeny již v období zrodu Sdružení místních samospráv ČR. Byla motivována ideou naděje a občanské společnosti, jejímiž nositeli nejsou hmotné statky venkova nýbrž konkrétní lidé, kteří osud venkova aktivním způsobem vezmou do svých rukou. Tito lidé, občané z venkovských regionů, jsou často iniciátory společenských akcí a organizátory spolkového života na venkově. Mnohdy s minimem prostředků, ale s dostatkem vlastního entuziasmu, se zapojují do pomoci spoluobčanům, práce s dětmi a mládeží, péči o krajinný ráz venkova, regionální osvětu apod. Cena, kterou obce získávají za spolkový a společenský život, je udělovaná od roku 2009. Je tak jednou z nejmladších cen v soutěži Vesnice roku. Celkový vítěz získá 100 tisíc korun, které jsou určeny pro spolky, jež v obci působí.

Celostátní vítězství z 12 krajských favoritů si Polevsko zasloužilo zejména díky množství kulturních a společenských akcí, které se zde konají. „Přestože se jedná o poměrně malou obec s počtem okolo 400 trvale žijících obyvatel, působí zde řada aktivních spolků, sportovních oddílů a zájmových kroužků," uvedl místopředseda SMS ČR Jan Sedláček, který sdružení zastupoval jako člen v celostátní hodnotitelské komisi soutěže Vesnice roku. „Asi nejvíce nás zaujal kroužek vaření, který vede místní seniorka nejen pro děti, ale samostatně i pro rodiče. Obec kvůli velkému zájmu zřídila v budově obecního úřadu plně vybavenou kuchyňku. Návštěva letošního vítěze Ceny naděje tak může být zcela jistě také velkým kulinářským zážitkem," zdůvodnil Sedláček. **Ocenění spolu s odměnou ve výši 100 tisíc korun předal vítězné obci předseda sdružení Stanislav Polčák. Podle pravidel odměna náleží spolkům v obci a o jejím rozdělení rozhoduje zastupitelstvo.**

Hodnocení celostátního kola Ceny naděje pro živý venkov proběhlo ve dvou kolech. V prvním se výběr tří finalistů uskutečnil na základě charakteristik jednotlivých obcí zaslaných v přihláškách do soutěže, také na základě internetových stránek či FB profilů každé ze třinácti obcí.

A jaká jsou kritéria hodnocení?

- Počet spolků a neformálních sdružení působících v obci
- Zapojení spolků do aktivit obce
- Vzájemná spolupráce a koordinace spolků
- Otevřenost spolků pro veřejnost (zapojení do činnosti spolků)
- Ohodnocení nejvýznamnějších akcí

Krajští vítězové Ceny naděje pro živý venkov, kteří získali diplom SMS ČR v roce 2017:

Jihomoravský kraj	Milotice
Karlovarský kraj	Poustka
Královéhradecký kraj	Hlušice
Liberecký kraj	Polevsko
Olomoucký kraj	Radvanice
Pardubický kraj	Pustá Kamenice
Plzeňský kraj	Kvášňovice
Středočeský kraj	Petrovice
Ústecký kraj	Hrobčice
Kraj Vysočina	Kaliště
Zlínský kraj	Poličná

Vesnicí roku 2017 je Heřmanov z Kraje Vysočina. Gratulujeme!

Titul Vesnice roku získala obec Heřmanov z Kraje Vysočina. Na druhé příčce se umístila obec Lukavice z Pardubického kraje a třetí místo obsadila obec Slavkov ze Zlínského kraje. Vyhlášení 23. ročníku soutěže se uskutečnilo 17. 9. v Luhačovicích.

V čele SMS ČR zůstává i nadále europoslanec Stanislav Polčák

Vysokou většinou všech hlasů zvolili v přímé volbě delegáti republikového shromáždění SMS ČR za svého předsedu Stanislava Polčáka, který tuto funkci vykonává už od roku 2015. Ve středu 20. září pro něj hlasovalo 375 delegátů z 439.

Posty místopředsedů budou vykonávat Jan Sedláček, Radim Sršeň a Pavel Eliáš, starostové malých obcí Křížánky z Kraje Vysočina, Dolní Studénky z Olomouckého a České Heřmanice z Pardubického kraje.

Členové Předsednictva zůstávají až na jednu obměnu, kdy Karla Ferschmanna vystřídal na jeho pozici Tomáš Dubský (Vysočina, Pardubický kraj), ve stejném složení. Svou pozici obhájili Radek Brázda (Troubky, Olomoucký kraj), Oldřich Vávra (Tupesy, Zlínský kraj), Petr Halada (Kamýk nad Vltavou) i poslankyně Věra Kovářová (oba Středočeský kraj).

VI. Republikové shromáždění SMS ČR se uskutečnilo v prostorách Senátu pod záštitou jeho předsedy Milana Štěcha. Součástí programu bylo také vyhlášení držitele ocenění **Počin roku 2017 v oblasti samospráv**, kterým se stal hejtman Libereckého kraje Martin Půta za iniciativu změny zákona o rozpočtovém určení daní. Ten znamená posílení příjmů všech obcí od roku 2018 ve výši téměř 9 miliard korun.

Ocenění za počin roku v oblasti samospráv získali starostka Dolních Vilémovic u Třebíče Jitka Boučková, hejtman Libereckého kraje Martin Půta a senátor Miloš Vystrčil

POČIN ROKU 2017
Uděluje
SMS ČR

Konference Samosprávy 2017 upozorní na problémy obcí

Sdružení místních samospráv pořádá v pátek 1. prosince ve spolupráci s Ekonomicko-správní fakultou Masarykovy univerzity v Brně konferenci Samosprávy 2017. Jedná se o akci, která si mimo jiné klade za cíl zamyslet se nad tím, co se v daném roce na poli samosprávných činností našich obcí událo. Co je trápí, co naopak pomohlo. „Chceme především jasně ukázat na problémy, které obcím v tomto roce nastaly. Proto budeme poprvé udělovat také anticenu **„Přešlap roku"**. Hodláme tak upozornit na problém i jeho původce. Myslím si, že v tomto roce bude konkurence mezi adepty na vítěze rozhodně velká," řekl místopředseda SMS ČR Jan Sedláček.

Jednání Rady SMS ČR se účastnil i Michal Horáček

Mimo jiné i s prezidentským kandidátem Michalem Horáčkem se potkali zástupci sdružení na svém jednání Rady SMS ČR 19. 9.

Co čeká Sdružení po republikovém shromáždění?

Priority pro následující dva roky představuje prostřednictvím videa na youtube kanálu předseda Stanislav Polčák. Najdete je pod názvem: Směřování SMS ČR v následujícím období.

Budoucnost pošt na venkově není růžová, vyplynulo z konference

Kromě volebního shromáždění došlo také na diskusi o budoucnosti pošt na venkově. Není růžová a neznamená pouze Poštu Partner. „Vážně se musíme bavit také o kvalitě doručování," řekl předseda SMS ČR Stanislav Polčák ve svém úvodním příspěvku. Tématu rušení pošt na venkově se věnovala také Česká televize. V reportáži z 20. září se dozvíte jak „výhodný" je projekt Pošta Partner pro naši členskou obec Cehnice a jaký je postoj SMS ČR.

SMS ČR bojuje za místní komunikace i s ministryní Šlechtovou

O podpoře obnovy místních komunikací pro malé obce vyjednával předseda Stanislav Polčák a na tiskové konferenci na toto téma pohovořil před novináři spolu s ministryní pro místní rozvoj Karlou Šlechtovou. Zároveň již běží celostátní mapování jejich stavu pod taktovkou našeho sdružení.

U snídaně s ministrem Brabcem se povídalo o vodě i erozích

Pracovní snídaně s ministrem životního prostředí Richardem Brabcem se 3. 10. zúčastnil i místopředseda SMS ČR Jan Sedláček. Diskutovali o vodním režimu, protierozních opatřeních nebo o úvaze spojení ministerstva životního prostředí a ministerstva zemědělství.

Naše obce vzkvétají – i díky změně RUD. Dokládá to třeba Velká Polom

Velká Polom je obec v západní části Moravskoslezského kraje se zhruba dvěma tisíci obyvateli. Patří k nejstarším v regionu (v příštím roce oslaví 730 let od první písemné zmínky) a vždy v historii plnila roli jakési spádové centrální obce pro nejbližší okolí. Nejstarší část je spojena s kamenným kostelíkem, v jehož blízkosti byly v minulosti zemědělské usedlosti, ale i obchody a hospody. Nikdy však neměla náves – typické centrum s posezením, prostě místo pro setkávání lidí. To už neplatí.

Koncem července jsme dokončili realizaci nového veřejného prostoru, obklopeného objekty občanské vybavenosti. Kromě kostela se starým hřbitovem rámuje náves z jedné strany bezbariérová obecní knihovna, kousek dál je bistro, u cesty nákupní středisko. **Nabízí se otázka, odkud se najednou vzal ten úžasný prostor?** Samotná plocha byla ještě před pár lety zastavěna starým rodinným domem a hospodářskými budovami, které svým vzezřením kazily image, neboť okolní objekty obec postupně převzala do majetku a zrekonstruovala. Na zkrášlení nejstarší části obce jsme začali pracovat krátce potom, co jsme se ujali v roce 2002 vedení. Úplně na začátku všeho bylo vybudování chodníku podél krajské cesty a dořešení parkovací plochy u nákupního střediska spolu s instalací stylového veřejného osvětlení. Z Domu chovatelů jsme vytvořili pobočku České pošty jako centrálního pracoviště pro okolní obce. Objekt je kompletně zrekonstruovaný, za ním obslužná plocha pro vozidla pošty, zázemí pro zaměstnance na slušné úrovni. Objekt knihovny byl původně Dům zahrádkářů, ten jsme vykoupili a dali mu nový vzhled. Knihovnu hojně navštěvují děti i dospělí z vesnice i okolí. U obou staveb jsme mysleli na hendikepované – jsou proto bezbariérové. Zhruba před čtyřmi lety jsme odkoupili výše zmíněný rodinný dům, zajistili jeho demolici a prostor se otevřel pro náš záměr. **Studentům architektury na VŠB jsme zadali řešení návsi jako téma pro jejich práce**, vybrali jsme jeden návrh, následovala spolupráce s architektem Ing. Tomášem Bindrem a sochařem Tomášem Skalíkem, kteří společně vypracovali návrh tohoto veřejného prostoru, obohaceného o vodní prvek. Pak přišel na řadu projekt, výběrové řízení a uzavření smlouvy o dílo s firmou, která k práci přistupovala velmi zodpovědně. Ale aby to nebylo tak „jednoduché“, rozhodli jsme se před zahájením prací jednat se společností ČEZ **o odstranění tří sloupů NN**, které by degradovaly celkový výsledný dojem, takže zmizely i dráty a prostor získal další dimenzi. Dílo se zdařilo a plní svou funkci. Od okamžiku, kdy stavební firma zrušila oplocení staveniště, je u vody veselo. Děti brouzdají jezírkem a všichni pumpují vodu ze studny, na kterou jsme umístili tři různé pumpy, mládež se schází ve večerních hodinách, kdy jsou podsvětleny lavičky, stromy i kamenná zídka, mnoho okolojdoucích se zastavuje a fotí. Mám radost z uskutečnění našeho dlouhodobého záměru, i z toho, že **naši zastupitelé zvedli ruku pro tuto výjimečnou stavbu, kterou hradíme z našich vlastních prostředků.** Můžeme si to dovolit, naše příjmy jsou v takové výši, že nás stavba podobného rozsahu finančně neohrozí. Samozřejmě tento fakt ovlivňuje i jejich postupné navyšování díky změnám rozpočtového určení daní. Venkov tak může vzkvétat a výsledky práce nás všechny mohou těšit. A rozvoj obcí je to hlavní, proč jsme do funkce starostů a starostek byli zvoleni. Že ano?

Ludmila Bubeníková
starostka obce

Komunálním politikem roku 2017 je starostka Velké Polomi Ludmila Bubeníková

Starostka Velké Polomi na Ostravsku Ludmila Bubeníková získala cenu Komunální politik 2017. Výsledky klání se ocenění starostové dozvěděli v úterý 31. října v sídle Poslanecké sněmovny v Praze.

Soutěž, jíž každoročně vyhlašuje časopis Moderní obec spolu s vydavatelstvím Profi Press, zaštítila ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová.

Smyslem soutěže je zviditelnit inspirativní a občansky přínosné projekty uskutečněné v obcích a městech a ocenit osobnosti z komunální politiky, které se významně zasadily o jejich realizaci. V letošním ročníku soutěže bylo vypsáno sedm kategorií, z jejichž vítězů hodnotitelská komise vybrala celkového vítěze, který obdržel titul Komunální politik roku 2017. Vítěz každé kategorie získal pamětní list a artefakt z českého křišťálu v podobě srdce v otevřených dlaních, od partnera dané kategorií také symbolický šek na dvacet tisíc korun pro své město či obec.

V kategorii **Sociální projekt roku** zvítězila Sylva Kováčiková, místostarostka města Bílovce (okres Nový Jičín), za projekt Secesní Salchrova vila v Bílovci rozsvítila podzim života našim seniorům. Cenu z rukou ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové převzal starosta Bílovce Pavel Mrva. Symbolický šek mu předal zástupce společnosti ELEKTROWIN Jan Marxt.

Projektem Dětská skupina Peřinka se v kategorii **Děti a rodiče** prosadila Brigita Petrášová, starostka obce Morkůvky na Břeclavsku. Cenu jí předal náměstek ministra vnitra pro státní službu Josef Postránecký. Symbolický šek přinesl ředitel společnosti hřiště.cz Ladislav Fuxa.

V kategorii **Sport a veřejné zdraví** patří prvenství Jiřímu Horákovi, starostovi obce Vysoká nad Labem v okrese Hradec Králové, za projekt Sportovní areál Vysoká nad Labem. Cenu převzal od senátora Zbyňka Linharta, předsedy Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu. Symbolický šek vítězi předala advokátka Jana Zwyrtek Hamplová, zakladatelka společnosti MUNICIPAL – Centrum vzdělávání a odborných služeb.

Křišťálové srdce za vítězství v kategorii **Kulturní a vzdělávací činnost** si ze slavnostního odpoledne odnesl Tomáš Hájek, starosta městyse Ostrovačice (okres Brno-venkov), za projekt Přístavba Základní školy a Mateřské školy Ostrovačice a výstavba víceúčelového sportoviště. Cenu a šek mu předal ředitel odboru strategického rozvoje a koordinace veřejné správy Ministerstva vnitra David Sláma a zakladatel projektu Mobilní rozhlas Ondřej Švrček.

Kategorii **Odpadové hospodářství** ovládl Tomáš Šulák, starosta obce Veselíčko na Přerovsku, díky projektu Kompostárna Veselíčko a odpadová spolupráce v MAS Moravská brána. Cenu za vítězství převzal z rukou ředitele České inspekce životního prostředí Erika Geusse, symbolický šek mu za společnost EKO-KOM předal její provozní ředitel Petr Šikýř.

Projekt Rozkvetlý Liberec a komunitní plánování ploch zeleně, jehož nositelkou je náměstkyně primátora Liberce Karolína Hrbková, byl hodnotitelskou komisí soutěže vybrán jako nejlepší v kategorii **Veřejná zeleň.** Ocenění za prvenství obdržela z rukou výkonného ředitele Svazu měst a obcí ČR Pavla Drahovzala, symbolický šek jí za společnost Pekass předal David Procházka.

V kategorii **Utváření veřejného prostoru** zvítězil projekt Náves Velká Polom starostky Ludmily Bubeníkové. Jako první ji na podiu pozdravil a cenu jí předal místopředseda Sdružení místních samospráv ČR Radim Sršeň. Partnerem kategorie byla společnost Zebra Group, jejíž jednatel Petr Řihák Ludmile Bubeníkové daroval pro Velkou Polom symbolický šek.

Hodnotitelská komise soutěže udělila i svoji **zvláštní cenu.** Ta patří starostce Třince Věře Palkovské za projekt Pořízení elektrobusů pro MHD Třinec. Na slavnostním ceremoniálu ji zastupovala členka zastupitelstva města Milada Hejmejová, které cenu předal senátor Miloš Vystrčil, jenž vyhlašovatelům soutěže při její přípravě před více než dvěma roky ochotně radil.

Celkovou vítězkou soutěže byla vyhlášena a z rukou státní tajemnice Ministerstva pro místní rozvoj Zdeňky Pikešové převzala titul **Komunální politik roku 2017** starostka Velké Polomi **Ludmila Bubeníková.**

Spolupořadateli soutěže jsou Svaz měst a obcí ČR a Sdružení místních samospráv ČR, vyhlášení výsledků podpořily Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu a Výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj Poslanecké sněmovny.

Dosavadní název soutěže se od roku 2018 změní na **Komunální projekt roku**, zůstane však její členění na jednotlivé kategorie, přičemž celkový vítěz soutěže obdrží – jako dosud – titul Komunální politik roku.

Z malých obcích mizí prodejny. Je třeba je zachránit

V malých obcích dochází v poslední době k rychlému úbytku obchodní obslužnosti a tím pádem i k zhoršení situace a znehodnocení majetku občanů, pro něž přestává existovat prostor k uplatnění regionální potravinové produkce. Shodli se na tom účastníci setkání z nejrůznějších profesních organizací v Bělotíně.

Účastníci jednání se po obsáhlé diskuzi dohodli na následujících závěrech:

- Provozování regulérní obchodní činnosti se zajištěním odpovídajícího sortimentu zboží je na venkově ve většině malých obcí (do 1000 obyvatel) ztrátové. Protože provozování této činnosti postrádá základní podmínku pro podnikatelskou činnost danou pro podnikání §420, odst. 1 obchodního zákoníku a též živnostenským zákonem, tj. výdělečná činnost za účelem dosažení zisku, nemůže se tato činnost považovat za podnikání, ale za činnost ve veřejném zájmu, či za sociální činnost.
- Stacionární prodejny v malých obcích jsou prakticky jediným místem, kde se lidé každodenně scházejí. Slouží především lidem starším, nemocným, či trvale pracujícím v obci. Význam těchto prodejen se projevil především při živelných pohromách (povodně, sněhové kalamity apod.), kdy kolabovalo zásobování.
- Udržet síť drobných maloobchodních projeden je životně nutné pro existenci venkova a důstojný život v něm.
- Obdobná situace je v uplatnění drobné produkce zemědělských subjektů, které mohou jen složitě zobchodovat své zboží ve velkých obchodních řetězcích a osobní prodej ve vzdálených městských sídlech je neekonomický.

Navrhovaná řešení lze rozdělit na několik skupin:

1) Okamžitá s časovou účinností několika let

- Poskytnout obchodním subjektům vyrovnávací dotaci do nákladů a tím eliminovat ztrátu.
- Umožnit obchodním subjektům působícím na definovaném venkově čerpání dotací na snížení nákladů (např. fotovoltaické panely umístěné na budově prodejny a spotřeba vyrobené elektřiny přímo v prodejně, výměna kotlů…), rekonstrukci a pořízení povinného vybavení.
- Poskytnout vyrovnávací příspěvek do mezd ve výši, která vytvoří podmínky pro důstojné odměňování.
- Podpořit koncentraci dalších placených (dotovaných) služeb do prodejního místa.
- Podpořit malé producenty potravinové produkce v odbytu prostřednictvím existující venkovské a dosažitelné městské obchodní sítě.

2) Dlouhodobá s trvalou účinností

- Má-li stát (vláda) zájem zachovat obchodní obslužnost legálně působícími subjekty s odpovídajícím sortimentem (potravinářské zboží, nepotravinářské zboží denní spotřeby) na venkově, musí zavést systémovou podporu.
- Dle situace je možno podpořit nové formy zásobování sídelních útvarů venkova, kde již obchodní obslužnost zanikla.
- Podpořit rozvoj a distribuci výrobků od drobných výrobců (farmářů) a tím přispívat k rozvoji zaměstnanosti v daném regionu.
- Vytvořit podpůrný fond (na úrovni státu, kraje), ze kterého lze financovat rozvoj služeb a drobných výrob v malých obcích. Tím přispět k vytváření podmínek pro plnohodnotný život lidí na venkově.
- Vytvořit pracovní týmy, které zpracují záměry do konkrétních podob a pravidel. (Týmy sestavit ze všech zainteresovaných skupin.) Lze předpokládat, že bude třeba umožnit určité modifikace dle specifik regionů.

Co všechno ještě budeme z našich daní dotovat? Zamyšlení nejen nad potravinovou obslužností venkova

Myslím, že se mohu považovat tak trochu za pamětníka i s ohledem na dobu svého působení v zastupitelstvu obce od roku 1994. Za ta léta jsme v zájmu zachování různých služeb a potřeb občanů dotovali, případně zachraňovali leccos. O tom a také o dalších námětech jsme diskutovali na konferenci Jihočeský venkov pořádané Krajskou sítí pro venkov dne 22. června v Sudoměřicích u Bechyně.

Dovolím si uvést jenom několik málo příkladů:

- Dopravní obslužnost formou příspěvku na autobusy, které k nám do vsi zajížděly, aby odvezly děti do škol a občany do práce. Dnes tuto povinnost na sebe převzal kraj, a chápu, že autobusoví nebo vlakoví dopravci, kteří tuto „prodělečnou službu“ provozují, berou příspěvek zcela samozřejmě. Jsem rád, že vyjednávání o její ceně a její následná úhrada se po vzniku krajů přesunuly právě na ně, protože zde mají samozřejmě pro tato vyjednávání silnější pozici.
- Dotujeme samozřejmě své školy a školky. A zejména na venkovských školách, tam, kde stát nastavuje tzv. minimální limity počtu žáků, leckde obce musejí připlácet do státního rozpočtu v zájmu zachování školy jako jednoho ze zásadních zdrojů komunitního života obce.
- Dotujeme případně i sociální služby, což v malých obcích není zcela běžné. U nás jsme se je rozhodli zřídit a podporovat, protože zde vidíme jakousi morální povinnost obce postarat se v rámci možností o své seniory a potřebné občany. Je to ale věčný boj o prostředky na provoz a při současném nastavení jejich financování nechává stát velkou část odpovědnosti na zřizovatelích (obcích),

ve kterých jsou tyto služby poskytovány, aniž by sjednotil stejná pravidla pro všechny. Takže jsme z velké části odkázáni na dobrovolné příspěvky, nejrůznější nadace, granty. Jinými slovy jdeme po žebrotě.

- Dotujeme místní spolky. Tady to také vnímám jako morální povinnost obce a je v jejím zájmu, aby se u nás na vsi lidem nejen dobře žilo, ale našli si zde i prostor pro vlastní seberealizaci ve volném čase.
- Dotujeme tu více tu méně opravy místního kostela ve vlastnictví farnosti.
- Dotujeme tzv. kolektivní správce autorských práv, zejména Ochranný svaz autorský (OSA), jehož hospodaření s prostředky daňových poplatníků je přinejmenším velmi diskutabilní.
- Česká pošta leckde zkouší v zájmu zachování „rentability svých služeb" hledat na menších obcích někoho, kdo za ni jako 100% státní podnik tuto službu převezme, a ona si bude v klidu a v zájmu zachování odměn svých manažerů provozovat pouze lukrativní městské pobočky.
- Konec konců dotujeme i různé poskytovatele software a aplikací, kteří ještě než je příslušné nařízení nebo povinnost uvedena v platnost, již tuto „službu nebo produkt" mají připravenou a k jejichž používání nás nutí naši ministerští úředníci a čiperní zákonodárci, kteří leckdy v zájmu lobbistických skupin přenášejí na obce další a další administrativní zátěž.
- A konečně se dostávám k tématu zcela aktuálnímu, pro který tato má úvaha vznikla. Totiž k tzv. potravinové obslužnosti venkova, kterou nastolila společně Asociace českého tradičního obchodu a skupina COOP na červnovém semináři v Českých Budějovicích. Dovolím si použít některé pasáže z této prezentace.

Momentálně je veden tzv. sociální dialog k problematice služeb na venkově se zaměřením na obchodní obslužnost. Prezentující tvrdí, že sice nemá ráda dotace, ale přesto by rádi, abychom (myšleny obce a kraje) vnímali zachování obchodů v malých obcích jako veřejnou službu, nebo zanikne. Ve venkovském prostoru (obce do 1 000 obyvatel) žije téměř 20 % populace ČR. Dle zkušenosti z naší obce, kdy vlastníme a pronajímáme obecní obchod i hospodu, mohu polemizovat s uváděným porovnáním rentability prodejen v malých obcích. Zde je uváděna hranice 1000 obyvatel, kdy jsou zisky obchodníka tzv. na nule. Osobně si myslím, že to bude někde kolem 500 obyvatel, viz prodejna v nedalekých Libějovicích.

Dále je zde uváděn příklad prodejny v obci se 300 obyvateli, což je téměř přesně velikost naší obce.

Skupina COOP zde uvádí ztrátu podle výše mzdových nákladů od 48 000 až 204 000 korun ročně.

Tady to mohu potvrdit, v našich podmínkách by to dělalo cca 80 000 korun ročně, a to nepočítám náklady na údržbu objektu, které z uvažovaného nájmu 3 000 korun měsíčně nepokryjí skutečnou potřebu objektu ani zdaleka.

Prezentací je konstatováno několik důležitých faktů:

- provozovatelé (reálně takových asi mnoho nebude a COOP tvrdí, že je jedním z nich a že městské prodejny v podstatě dotují ty venkovské, ale pomalu jim dochází dech) nebo obce berou tyto ztráty na sebe (zde mohu potvrdit, platí zcela určitě)
- malé obce ztrátou prodejny ztrácejí potažmo i dostupnost potravinové obslužnosti zejména pro seniory a matky s dětmi, možnosti denního nákupu pro všechny obyvatele, místo pro setkávání občanů, nutno vnímat i ekologické hledisko – zboží putuje za zákazníkem, nikoli naopak; obce ztrácejí zaměstnanost přímou v osobě prodavače a nepřímou v možnosti prodeje regionálních potravin a místní produkce
- prodejny mnohdy fungují v tzv. šedé ekonomice (krácení daní, vyplácení mezd na černo)
- podle zdrojů Asociace českého tradičního obchodu bylo za poslední rok v ČR uzavřeno na 396 prodejen, tedy v průměru více než jedna denně a předpokládá se zavírání dalších.

A nyní tedy návrh řešení vyplývající ze situace a této prezentace. **Navrhuje se, aby byl vytvořen jednotný, transparentní a legitimní systém podpory – příspěvku na mzdy – tak, aby se poskytovatel (stát, kraj, obec) nebál dotaci udělit a obchodník se ji nebál přijmout.**

Pak je zde uváděna i orientační potřebná dotace dle velikostní kategorie obce od nulového příspěvku při 1000 obyvatelích až k příspěvku 244 tisíc korun u obce se 100 obyvateli. Reálný předpokládaný dopad do rozpočtů státu, krajů, obcí ročně je 706 milionů korun, což je pouze 10 % z částky, která je dopravcům poskytována na základní dopravní obslužnost.

Závěr: obchodník de facto zajišťuje veřejnou službu a má právo na veřejnou podporu. Funguje to částečně v některých krajích, i Jihočeský má tuto podporu již několik let ve svém schématu grantových podpor. Tolik výňatky z prezentace.

Můj názor do této diskuse se však s navrhovaným třetinovým podílem úhrady ztrát venkovských obchodů ze strany státních, krajských a obecních rozpočtů zcela jistě neztotožní.

Pominu-li fakt, že většinu venkovských prodejen si obyvatelé nejdříve sami v tzv. akcích Z (zadarmo) sami postavili a následně je pak MNV musely převést do vlastnictví Jednot, aby si je po roce 1989 od nich obce zase musely zpětně koupit, pak obce vesměs provozovny již výrazně dotují dávno. V Chelčicích například dáváme nájemcům v zájmu udržení obchodu a hospody nájemné za symbolickou 1 korunu ročně.

Navíc poslední rok dotujeme provoz (náklady na elektřinu, topení a vodu) z 50 % a zdá se, že ani tato motivace nebude k udržení nájemce v našem obchůdku dostačující!

Samozřejmě návrh třetinového podílu státu a kraje na úhradě ztráty bych měl tudíž logicky vítat. **Nicméně kdo nakonec toto vše zaplatí, je daňový poplatník.** Zde tedy lze konstatovat, že se budou všichni občané našeho státu solidárně podílet. Ale nezdá se vám, že je tento systém trochu zvrácený? Neznám schopného a léta podnikajícího obchodníka, který by provozoval nějaký ztrátový obchod, a jestli někde existuje, jde o vzácný případ obecné charity.

Současný systém potravinové obslužnosti nejen na venkově mají pevně v rukou zejména nadnárodní obchodní řetězce, které díky globalizaci ovládají nejen to, co, od koho, v jaké kvalitě a za kolik si musíme kupovat, ale zejména myslím na jejich velmi tučné zisky končící mimo naši republiku. A především tady by měl stát dle mého názoru hledat řešení!

Trocha útěchy na závěr?
V Chelčicích se nám na rozdíl od většiny obcí daří nedotovat vůbec nebo pouze minimálně produkci odpadů. Zde máme nastaven motivační a adresný systém, na nějž obec nemusí za občany doplácet, a daří se nám jej již devět let držet na úrovni, kdy není potřeba občanům ani nijak dramaticky zvyšovat poplatky za vyprodukovaný odpad. Tady nás však žádná zákonná norma zatím nenutí, aby tomu bylo jinak.

Jiří Iral
starosta obce Chelčice

Co by na venkově nemělo chybět, zjišťuje skupina pro dostupnost veřejných služeb

Základní služby, které by v dnešní době neměly v obcích lidem chybět – to bylo téma pro první zasedání Pracovní skupiny pro dostupnost veřejných služeb

Za SMS ČR se sezení účastnil člen předsednictva sdružení a starosta Kamýku nad Vltavou Petr Halada. Podle jeho sdělení byla řeč zejména o poštách, obchodech, mateřských i základních školách, obcím do určitého počtu obyvatel by neměly scházet lékařské služby a samozřejmostí by měl být vysokorychlostní internet. Účastníci se shodli, že je nutné definovat oblast zájmu venkova, vymezit okruh řešených služeb a určit metody postupů. Výsledkem by měla být stabilita a rozvoj venkova.

Venkov je upozaďován

Vznikl proto materiál k podpoře obslužnosti venkova. Na základě usnesení vlády dostalo ministerstvo zemědělství za úkol ve spolupráci s dalšími zainteresovanými rezorty a orgány státní správy předložit do konce října revizi materiálu včetně zpracování materiálů od dalších rezortů. Cílem je zlepšit dostupnost i obslužnost venkova.

Účastníci sezení se seznámili s analýzou dostupnosti veřejné správy. Zástupci ministerstva vnitra jim představili definici venkova pomocí institucionálního vymezení (tzn. jako obce, v kterých nejsou dostupné dané služby – úřady). Zároveň analyzovali dostupnost osmi úřadů veřejné správy (OSSZ, KÚ, FÚ, SO ORP, ÚP, POÚ, SÚ, MÚ). Z analýzy vyplynulo, že k jednotlivým úřadům veřejné správy je obecně dobrá dostupnost (např. cesta na OSSZ trvá průměrně okolo 15 min. a 90 % obcí má dostupnost do 30 minut). Nejhůře dostupné jsou vnější periferie státu (např. horské oblasti a výběžky) a vnitřní periferie státu (např. pás v okolí středních Čech), zázemí velkých měst a okolí vojenských újezdů. Pozitivní vliv na zlepšení dostupnosti má omezení místní příslušnosti ke konkrétnímu úřadu (OP, pas aj.)

V diskuzi zaznělo, že je třeba analýzu rozšířit o hodnocení dostupnosti pomocí VHD (bude zpracováno v rámci veřejné zakázky).

Členové pracovní skupiny si proto stanovili úkol sumarizovat dokumenty, metodiky a nástroje k řešení dostupnosti. Materiály k problematice veřejných služeb vzniklé na jednotlivých rezortech od roku 2010 by měli zaslat do konce října. Ministerstvo vnitra poté zpracuje rešerši všech zaslaných dokumentů jako podklad pro další diskuzi. Pracovní skupina hodlá v budoucnu rovněž vytvořit definice a typologie veřejných služeb/obslužnosti venkova z pohledu rezortů.

Proč a jak Státní pozemkový úřad buduje polní cesty?

Pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jejich přístupnost a využití, vyrovnání hranic a vytvoření podmínek pro racionální hospodaření vlastníků půdy. Po vypořádání pozemků dochází k postupné realizaci jednotlivých opatření, mezi které patří i polní cesty.

Hlavním účelem výstavby polních cest v rámci pozemkových úprav je zpřístupnění okolních pozemků jejich vlastníkům a zemědělsky hospodařícím subjektům. Neméně důležitým účelem je také zvýšení prostupnosti krajiny a odklonění provozu zemědělské techniky mimo zastavěnou část obce. Cesty jsou hojně využívány i k jiným účelům, napojují se na silnici a místní komunikace a umožňují tak obyvatelům obcí jejich využití za účelem rekreace a turistiky.

Konkrétní parametry, např. jako šířka či povrch jednotlivých polních cest vždy vychází z technických návrhů autorizovaných inženýrů – projektantů. Např. volba povrchu polní cesty je závislá na řadě parametrů, jako jsou očekávané dopravní zatížení zemědělskou technikou, intenzita provozu, velikost svozné plochy, sklonové poměry vozovky aj. Cesty se proto musejí budovat z materiálů, které jsou odolné této zátěži a současně dobře udržitelné a celoročně sjízdné. Realizací zpevněných polních cest dochází i k vyloučení nebo omezení průjezdu zemědělské techniky zastavěnou částí obce a propojení sousedních obcí. V rámci zpracování projektové dokumentace je typ polní cesty předem projednán s příslušnými orgány životního prostředí, případně Agenturou na ochranu přírody a krajiny (AOPK). U cest s plánovaným nižším dopravním zatížením je využíváno alternativních ploch, například pouze kolejové cesty (kryt z dílců), ale pouze v případě, že s nimi souhlasí orgány životního prostředí nebo AOPK. Cesty s krytem z vegetačních dílců lze využít pouze v omezeném rozsahu, spíše pro odstavné plochy. Návrhy polních cest jsou často správně doplněny příkopy na svedení vody do vodoteče, protierozními prvky či doprovodnou zelení, která má funkci půdoochrannou i ekologickou.

Státní pozemkový úřad v rámci realizací opatření ke zpřístupnění pozemků doposud vybudoval téměř 3 000 kilometrů polních cest, brodů, propustků, mostků atd.

–spú–

Jak funguje a nefunguje sociální bydlení? Diskuse se odehrála na ministerstvu vnitra

Výzkum dopadu nevyhovujícího bydlení na děti, informace o přípravě metodiky Sociální práce v sociálním bydlení či diskuze o aplikaci zákona o pomoci v hmotné nouzi, ale také informace MMR o důvodech zrušení výzev z IROP v sociální oblasti a ve školství – to vše bylo obsahem jednání, které se uskutečnilo 12. 9. v Praze na půdě ministerstva vnitra. Za SMS ČR se zúčastnil Radek Brázda.

„Data z výzkumu jednoznačně potvrdila odhadovanou skutečnost, že kvalita bydlení úzce souvisí se zasažením dětí zásadními problémy ve škole, možnostmi dostat se na střední školu dle svého výběru a zajímavé je, že kvalita bydlení souvisí také s problémy dětí v oblasti zdraví a komunikace," uvedl Radek Brázda. Předkladatelka materiálu Barbora Špicarová Stašková prezentovala přípravu materiálu týkajícího se zpracovávané metodiky sociální práce v sociálním bydlení. V závěru svého vystoupení uvedla, že z jednání pracovní skupiny pro vypracování metodiky vyplývá skutečnost, že stále více obcí si uvědomuje nezbytnost mít ve svém vlastnictví sociální byty, a zároveň intenzivně pracovat s lidmi v těchto bytech. Upozornila také, že v této oblasti je nutná spolupráce samospráv a neziskových organizací.

Součástí programu byla diskuse o aplikaci § 33d zákona o pomoci v hmotné nouzi. Po prezentaci problematiky ze strany Agentury pro sociální začleňování diskutovali zejména zástupci Agentury a ministerstva práce. Nemalá část se pak týkala vyhlášení opatření obecní povahy pro „oblasti se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů" (zejména porušování veřejného pořádku atd.). Zde se přihlásil o slovo zástupce Policie ČR, která má k návrhu opatření vydávat vyjádření a vlastně neví, jak jej formulovat. V zákoně je totiž uvedeno, že pověřený obecní úřad tento návrh projedná s policií. Zároveň se zapojil do diskuse zástupce Svazu měst a obcí, který zpracoval metodiku pro vydávání těchto opatření a Agentura v tom vidí rozpor s ústavním pořádkem. Aktuálně probíhá správní řízení ve věci vydání opatření u úřadů v Bohumíně, Ostravě-Jih a Jirkově. O dalších asi 1010 obcích se pak hovoří.

Posledním bodem jednání byly informace ministerstva pro místní rozvoj o důvodech zrušení výzev IROP v sociální oblasti a ve školství. Ministerstvo uvedlo, že výzvy nebyly zrušeny, ale vyjmuty z harmonogramu výzev na rok 2017. V roce 2016 totiž došlo k registraci množství projektů, které s ohledem na jejich kvalitu bylo vhodné podpořit, aby se nemusely znovu podávat, a zároveň aby se zvýšila rychlost čerpání IROP.

SMS ČR chce, aby protierozní vyhláška vstoupila co nejdříve v platnost

Vypořádání připomínek k návrhu protierozní vyhlášky bylo předmětem jednání na půdě ministerstva životního prostředí, k němuž došlo 3. října. SMS ČR zastupoval starosta obce Němčovice Karel Ferschmann, přítomni byli rovněž náměstci Vladimír František Mana a Vladimír Dolejský, právníci odboru obecné ochrany přírody a krajiny i jeho ředitel Jiří Klápště, zástupci z ministerstva zemědělství, agrární komory, svou neúčast omluvilo SMO ČR, které s vyhláškou souhlasí. „Bylo od začátku jasné, že proti vyhlášce budou vystupovat zemědělské lobby, jednu jejich připomínku dokonce MŽP akceptovalo," sdělil Karel Ferschmann s tím, že stanovisko SMS ČR je jednoznačně podpůrné. „Byli bychom rádi, kdyby vyhláška začala platit co nejdříve. Stane se to však žel až od 1. 8. 2018. A je ještě otázkou, zda k tomu vůbec dojde," zapochyboval.

Proč selhává sociálního bydlení? Řeší nová metodika

Návrh Metodiky identifikace a kvantifikace tržního selhání v oblasti bydlení se prezentoval na semináři, jehož se účastnil za SMS ČR i Pavel Macoun. Seminář se konal 12. 9. na půdě Sociologického ústavu AV ČR. Dokument je kombinací stavebně-technických hledisek bydlení a zrušených hygienických norem, které popisovaly vhodnost či nevhodnost příslušného bytu pro daný subjekt s určitým segmentem „sociálna". Pokouší se identifikovat ty domácnosti v bytové nouzi, kde řešení nelze nechat trhu ani obci, ale je třeba intervence státu.

Metodika vychází z posouzení stovky případů a dle MMR má sloužit jako etalon pro přidělování dotací na sociální bydlení. Podle předkladatelů mají obce metodikou ohodnotit existující bytový fond a v případě potřeby požádat o dotaci k zajištění přiměřeného bydlení pro osoby v bytové nouzi.

Finanční prostředky na podporu sociálního bydlení mají cílit na fyzické osoby v nouzi, přičemž způsob využití podpory má být ponechán jejich svobodnému rozhodnutí. Přitom se vedle obecního bydlení předpokládá i využití komerčního bydlení či zapojení neziskového sektoru.

„Předložený materiál neřeší startovací, seniorské, přechodné bydlení, povinnost zajistit přiměřené bydlení zamýšlí přenést na obce, finance ponechává fyzickým osobám v nouzi a kontrolní a odvolací funkci směřuje k MMR," zhodnotil Pavel Macoun.

Senát ocenil starosty, kteří jsou ve funkci přes dvacet let

Horní komora parlamentu se vůbec poprvé rozhodla ocenit letitou správu tuzemských obcí a měst a připravila pamětní listy pro 270 starostů, kteří stojí v čele radnice déle než dvě dekády. Stovka z nich si ocenění převzala přímo v Senátu, ostatním předají senátoři své ocenění při návštěvě domovských volebních obvodů.

Změní se zákon o volbách do zastupitelstev obcí? Debatovala o tom pracovní skupina

Porada pracovní skupiny pro úpravu zákona o volbách do zastupitelstev obcí se uskutečnila 13. září. Navázala na minulá setkání, na nichž se účastníci dohodli, že skupina expertů na volební systémy pod vedením doc. Tomáše Lebedy z FF UP v Olomouci zváží požadavky jednotlivých aktérů a navrhne způsob jejich skloubení do nového legislativního řešení.

Výsledky jednání shrnul pro zpravodaj SMS ČR politolog a někdejší starosta Jan Outlý.

Expertní skupina se sešla v dubnu a jejím výstupem byl návrh volebního systému, jehož hlavní parametry by byly následující:

1) z hlediska voliče se nezmění dosavadní způsob hlasování

2) nezmění se ani přípustné typy volebních stran (včetně kandidatury jednotlivce)

3) při zjišťování výsledků voleb se obsazované zastupitelské mandáty rozdělí do dvou skupin v poměru, v jakém voliči hlasovali pro listiny stran ku hlasům pro individuální kandidáty. V první skupině se mandáty budou rozdělovat podle proporčního systému, druhá skupina mandátů bude obsazována dle většinového systému.

Očekává se, že v menších obcích, kde převažuje personalizovaná volba, převáží většinový princip při obsazování mandátů, zatímco s rostoucí velikostí obce se silnějšího slova bude dostávat proporčnímu zastoupení. To pak zcela převáží ve velkých městech.

4) Podrobný materiál z dubnové expertní schůzky podrobilo MVČR rozboru advokátní kanceláře prof. Aleše Gerlocha. Kancelář k materiálu vznesla některé připomínky. Jejich vypořádání bylo předmětem zářijové porady. Výsledkem byla v zásadě shoda na tom, že politické reprezentaci (budoucímu vedení MVČR), budou předloženy dvě varianty úpravy volebního systému a že dále rozpracovávána bude ta, kterou bude politická reprezentace preferovat.

Zastupitel v kurzu naučí obce jak na projekty či veřejné zakázky

Ministerstvo vnitra spustilo v říjnu cyklus tří kurzů pro zastupitele měst a obcí. Moderně koncipované kurzy jsou zaměřeny na **dotační management, veřejné zakázky a rozpočtové hospodaření obce.** Probíhají v každém kraji, jsou zcela zdarma a jejich cílem je zvýšit odbornost zastupitelů v oblasti finančního řízení. Realizátorem kurzů je Institut pro veřejnou správu Praha.

Účastníci získají přístup k odborně připravenému e-learningu, který tvoří hlavní náplň kurzů. Osvojené znalosti si následně budou moci ucelit a vyzkoušet v praxi na prezenčním semináři, který se uskuteční v každém kraji. Na seminářích si například vyzkouší podání projektové žádosti nebo simulaci veřejné zakázky. Po absolvování všech tří kurzů získá každý účastník prestižní certifikát ministerstva vnitra.

Časový plán kurzů:

1. **Dotační management** – říjen až prosinec 2017
2. **Veřejné zakázky** – leden až březen 2018
3. **Rozpočtové hospodaření obce** – duben až červen 2018

Více informací se dozvíte na www.zastupitelvkurzu.cz, kde stále probíhá registrace, nebo na www.facebook.com/zastupitelvkurzu.

Struktura strategického plánu na podporu agroturistiky do roku 2024?

Struktura strategického plánu na podporu agroturistiky do roku 2024 byla předmětem jednání, které se uskutečnilo 5. 9. na půdě ministerstva zemědělství. Účastnili se členové pracovní skupiny Agroturistika, SMS ČR zastupoval Marek Komárek. Přítomní diskutovali o znění vize, globálních i strategických cílech, debatovali nad tvorbou konkrétních opatření a aktivit, seznámili se s propagací Agroturistiky na MZe. Závěrem stanovili strategické cíle dle složek v krajině (socio-kulturní, ekonomicky, ekologický), zbytek jednání se odvíjel nad opatřeními, jejich konečné přijetí a jmenování klíčových aktivit.

SMS ČR poskytne pomoc obcím v oblasti GDPR

Ochrana osobních údajů neboli GDPR je předmětem nové služby SMS ČR, kterou hodláme nabídnout členským obcím za zvýhodněných podmínek. Každá ze zapojených obcí bude mít svého pověřence pro ochranu osobních údajů z řad interních pracovníků SMS ČR. Více informací operativně obdrží naši členové emailem.

Zbyslavice jsou příkladná obec dobré praxe, spolupráce a demokracie

Zaznělo to několikrát na pracovním zasedání Rady Evropy k implementaci Evropské úmluvy o krajině, kde SMS ČR zastupovala starostka Zbyslavic Regína Vřeská. Zasedání se uskutečnilo 5. září a konalo se už po 19. Starostka prezentovala projekt s názvem Zdravá obec Zbyslavice - místní Agenda 21 a udržitelný rozvoj v praxi v malé obci Zbyslavice. „Pro mě i pro naše aktivní občany to bylo velké ocenění a zároveň ujištění, že naše tříleté společné úsilí a cíle jsou smysluplné a zároveň hodně zavazující. Děkuji Sdružení místních samospráv za výbornou zkušenost," uvedla.

Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prštné, Nábřeží 599, 760 01, telefony: 577 688 103, 604 345 806, internet: www.smscr.cz, email: info@smscr.cz, Informační zpravodaj SMS ČR vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČ: 75130165, www.smscr.cz, info@smscr.cz, místo vydání Zlín, dat. vydání 10. 11. 2017, 5/2017, ev.č. MK ČR E 20029. Výkonný redaktor: Marie Šuláková; Grafické zpracování: Ing. Petr Machů|+420 776 160 680; Informační zpravodaj SMS ČR je výstupem projektu Společně pro udržitelný rozvoj venkova v roce 2017. Dotace na tento projekt byla poskytnuta ze státního rozpočtu z programu Ministerstva pro místní rozvoj. Použité fotografie: Archiv SMS ČR, archivy obcí, Marie Šuláková.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR